

GAZETA WIELKIEGO XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

w Środę dnia 4go Października.

U W I A D O M I E N I E.

Wielu dóbr posiadzieli, których posiadłość granicą między Wielkim Xięstwem Poznańskim a Królestwem Polskiem przeciętą została, wynurzyli mi swe troskliwe z powodu tego przedziału obawy. Te atoli obawy są bez zasady.

Monarchowie, którzy los Polski oznaczyli, będąc tym przedmiotem zaięci, powodowali się w każdym względzie tą zasadą: iż wielka familia przez nawet wypadków politycznych między kilka mocarstw rozdzieloną została. Wolą jest tych wspaniatych Monarchów, ażeby związek familiyny narodu pod różnemi jego rządami trwale bytował. Kazali oni tym końcem oddalić wszystko z Swych administracyi, coby się tym wspaniatomysłnym zamiarom przeciwieć, i dla wzmiankowanego rozdziału szkodliwy wpływ na osobistą pomysłność mieć mogło.

W tym duchu zawartym został traktat Wiedeński z dnia 3. Maia r. b.

W celu zaspokoienia wspomnianych na wstępie dóbr posiadzieli, podaę ieszcze oddzielnie z tego traktatu następujące artykuły do powszechney wiadomości.

Artykuł 18.

Właściciele, których posiadłości granicą przecina, będą we względzie tychże posiadłości doznawać obeyścia wedle nayszkodroblwszych zasad.

Właściciele takowych dwustronnych posiadłości, ich czeladź i mieszkańcy, mają mieć prawo, bez względu na różność territorium, z narzędziami ornemi, bydłem, naczyniami i t. d. z części iedney, w ten sposób granicą przeciętey posiadłości, do inney przechodzić, tudzież zbiory polne, wszelkie płody ziemi, bydło i wszelkie fabrykaty, bez potrzeby paszportów, bez przeszkody i opłat, na tę lub ową stronę przeprowadzać.

To atoli dobrodzieystwo rozciąga się tylko do płodów naturalnych i przemysłowych z gruntów granicą w wzmiankowanym sposobie przeciętych; tudzież do gruntów, które należą do iednego i tegoż samego Właściciela na przestrzeni iedney mili (iakich 15 na ieden stopień) w obydwóch stronach linii graniczną przeciętey.

Artykuł 19.

Poddani iednego lub drugiego z obudwóch Mocarstw, mianowicie zaganiacze i paste-

rze, używać mają nadal dawniejszych praw, swobód, przywilejów. Podobnież codzienne pograniczne związki między mieszkańcami, żadney niemają doznawać zawady.

Artykuł 20.

Sąd miejsca zamieszkania, rozstrzyga między prywatnemi osobami także spory z okazyi przeciętych granicą gruntów wynikię. Jednakże Sąd okręgu, w którym własność zajęta sporem jest położona, przywodzi wyrok do ekzekucyi. Rozporządzenie to trwać ma przez lat 10, po których upłynieniu obadwa dwory, w przypadku potrzeby, zachowują sobie porozumieć się względem innego postanowienia.

Stosownie do osnowy tych artykułów wszystkie Władze Powiatowe odebrały zalecenia, i treść ich umieszczoną została w służbowey Instrukcyi dla pogranicznych urzędów celnych, które za ściśle oney dopełnianie osobiście są odpowiedzialnemi.

Poznań, dnia 16. Września 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Zerboni di Sposetti.

U W I A D O M I E N I E.

Z powodu zbliżającej się zimney pory czasu wypada zwrócić na to uwagę Publiczności, iż powinnością jest gmin mieć staranie o opał dla inkwaterunku wojskowego w ciągu zastrzeżonych Regulaminem sześciu zimowych miesięcy od Października aż do Marca włącznie.

Wedle urzędzeń w innych Królewsko-Pruskich prowincyach, zostawiono jest do woli gmin miast garnizonowych dostarczać potrzebną ilość drzewa ryczałtem przez Entreprenierów, lub pociągnąć do tego mieszkańców kwaterunek dających, za co przez potrącenie przyiętey stosownie do Regulaminu kwoty serwisowey ustanowiona bonifikacya kosztów opалу następuje.

To atoli rozumie się o pokoju, stałych garnizonach i gdy stosunki serwisu są urządzonemi.

Takowe zaś prawidła nie mogą ieszcze do prowincyi tuteyszey bydź przystosowanemi, kiedy przebywające w nię wojsko na wojennym zostate etacie, kiedy stosunki garnizonowe nie są ieszcze uregulowane i kiedy urządzenie serwisowe, iedynie na tychże zasadzać się mogące, dotychczas ieszcze nastąpić nie mogło, lubo już potrzebne w tym celu kroki przedsięwziętemi zostały.

W takowem okolicznosci położeniu zostawiono bydź musi na czas mieszkańcom kwaterunek dającym, mieć staranie o opał dla inkwaterunku; dla czego zaleca się niniejszém wszystkim Magistratom i zwierzchnościom kwaterniczym, ażeby swym gminom wczesnie potrzebną w tym względzie udzieliły informacyę. Czyni się tu iednakże wyraźna uwaga, iż dostarczenie potrzeb opalu dla wskazyanych Regulaminem biór wojskowych, nie jest rzeczą szczególnych mieszkańców kwaterunek dających, lecz obowiązkiem gmin, iako takich.

Czyli i iak dalece nastąpić będzie mogła bonifikacya za ten ciężar i koekwacya onegoż między gminami wojskiem obłożonemi, a takimi, które żadnego nie ponoszą kwaterunku, okaże się przy układaniu prowincyalnego regulaminu serwisowego.

Poznań dnia 28. Września 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,

Zerboni di Sposetti.

O B W I E S C Z E N I E

wolnego od cła przechodu fabrykatów Wielkiego Xięstwa Poznańskiego za granicę wychodzących.

Podług obwieszczonego przez gazetę Poznańską Nro. 70, 71 i 72 Urządzenia Cła d. d. Poznań dnia 12. Sierpnia r. b., postanowiono jest wyraźnie: iż

II. przy wychodzie ze strony zachodniey, to jest gdy przechód przez dawne państwa ma miejsce, zachowują się we wszystkiém te same przepisy, iak *ad I. a. b. c. d. e. f. g. h.*

Gdy więc wedle tego *ad I. e.* wszelkie fabrykaty Wielkiego Xięstwa Poznańskiego wolne za granicę wychodzić mają, zaczém wynika z powyższego postanowienia,

iż takowe przechodząc przez dawne państwa Pruskie za granicę, również od opłaty celney wolnemi bydź powinny.

Przecież, mimo tey iasney ustawy, od surowych sukien, wysłanych z Wielkiego Xięstwa Poznańskiego do *Saxonii*, wciąż dawniejsze cło przechodowe po 5 tal. od cetnara pobierano, i to, w skutek zanesionego w tey mierze zażalenia, powodowało Królewskie Ministerium Przychodów

do wydania pod dniem 11. Września r. b. zalecenia do wszystkich Prowincjonalnych Władz dawnych państw Pruskich:

ażebym przez okólniki szczególne zwierzchności zawiadomiły, iż fabrykаты Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, skoro są opatrzone cedułami przepustowymi i przepisaniemi certyfikatami, wolne od cła przechodowego do obcych krajów przepuszczane byćdź mają.

Uwładomiam o tém handlującą Publiczność, a mianowicie fabrykantów sukna i przesyłających takowe za granicę, z oświadczeniem, iż odtąd w dawnych państwach Pruskich niepowinny się zdarzać żadne przeszkody i trudności w przechodzie tutejszych fabrykatów za granicę, kiedy cłowołny przechod rzeczonych fabrykatów przez Prussy powszechnie w celu przestrzegania tego przepisu obwieszonym zostal. Poznań dnia 27. Września 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Zerboni di Sposetti.

Z Torunia d. 25. Września.

Dopiero dnia 19. t. m. nastąpiło ostateczne połączenie się znowu krajów Pruskich, które w roku 1467 pierwszy, a 1807 drugi raz rozłączonemi zostały. W tym dniu miasto i twierdza *Toruń* wydane zostały wojsku Królewsko Pruskiemu, które dnia 21. uroczyscie do miasta weszło. Dzień ten obchodzony był od obywateli i mieszkańców z tak powszechną i żywą radością, iż rzadko można mieć sposobność widzieć święto ludu, z tak prawdziwem serca wylaniem obchodzone. Rozczulającym było przyięcie ozdobionych wieńcami wojowników, a unoszącą serca braterska poufałość i rzetelna wesołość, które we wszystkich zabawach tego i następujących dni panowały. Tak się cieszyli mieszkańcy *Torunia* z powrotu pod berło swego uwielbianego i ukochanego Monarchy.

Z Hamburga d. 27. Września.

Naynowsze wiadomości z *Paryża* donoszą: iż 3 dywizye wojska Rossyiskiego pod rozkazami Generała Hrabiego *Worońcowa* we *Francyi* pozostaną, daley 50,000 wojska Pruskiego, tyleż Austryackiego i 20,000 Angielskiego.

Polny Marszałek, Hrabia *Barclay de Tolly*, mianowany jest Xiążęciem, Hrabia *Pozzo di Borgo* Tajnym Radcą i Sekretarzem stanu, a Generalny Intendent wojska *Kankrin*, Generałem Porucznikiem.

Z *Kopenhagi* donoszą, iż Poseł Francuzki, Margrabia *de Bounay*, niezwłocznie wyiedzie

do *Paryża* dla objęcia urzędu swego w Izbie Parów.

Od Menu dnia 20. Września.

Z sześciu głosek wyrazu: *Helena*, utworzono następującą konstrukcyą: „*Hier* (Tu) *Entflicht* (zemknie) *Leider* (niestety) *Exkayser* (Excesarz) *Napoleon* (N.) *Abermals* (powtórnie).“

Prusacy odeszli także napowrót do *Niemiec* Codicem aureum. Zawiera on ewanielią *S. Łukasza*, całą w złoto oprawną i wartującą 20,000 franków. Kodex ten wzięty był z jednego klasztoru Nadreńskiego.

Z Bruxelli dnia 20. Września.

Od dni kilku bombardują mocno twierdzę *Thionville*.

Słychać, iż korpus wojska Xięcia *Wellington* osadzi na dłuższy czas miasto *Lille*.

Z Karlsruhe d. 20. Września.

Podług wiadomości z okolicy *Landauy*, wyszła w końcu przeszłego tygodnia reszta wojska liniowego z osady tej twierdzy.

Z Lausanne dnia 14. Września.

Były Sekretarz stanu *Maret* wyiechał oneday z *Berny* do *Linc*, dokąd ma pozwolenie udać się z swą familią. Także *Thibaudau* udaie się z *Kolmaru* z swym synem do *Austrii*, która stała się także przytulkiem dla rodziny *Murata* i t. d.

Z Sigmaringen d. 18. Września.

20 batalionów, 18 szwadronów i 7 batalionów wojska Austryackiego, ruszyły już powrotem do oyczyzny.

Z Canstadt dnia 21. Września.

W skutek układu podpisanego w dniu 9tym t. m. między *Austryą* a *Francją*, Kommissarz rządu Austryackiego oddał Prefektowi zupełny zarząd Departamentu Dolnego Renu.

Onegdaj przyciągnął tu z *Moguncyi* iszy batalion Austryackiego pułku milicyi W. Xięcia Badeńskiego i batalion pułku Arcy-Xięcia *Rudolfa*, powracające do *Austrii*.

Z Paryża dnia 18. Września.

Woyska Hiszpańskie ustąpiły wprawdzie z naszego kraju, lecz odbierają wciąż posiłki w ludziach, artylleryi i amunicyi. Dwor Madrycki poznaie to w swej mądrości, iż *Ludwik XVIII.* wśród obecnego wewnątrz położenia rzeczy we *Francyi* mogłby łatwo narażonym bydz na niebezpieczeństwa, dla czego gotów jest dodać mu niezwłocznie wszelkicy pomocy.

Po odiażdzie Monarchów z *Paryża*, pozostaną tu na czas nieiaki ich Ministrowie.

Zdaie się pewną bydz rzeczą, iż Monarchowie dopiero po zebraniu się Izb opuszczą *Paryż*, i że potém pokóy ogłoszonym zostanie; zdaie się oraz i to potwierdzać, iż Xiążę *Otranto* wyidzie z Ministerium.

Podług naszej gazety dworskiej, żandarmera składać się będzie w przyszłości z 24 legionów, ogólnie z 18,010 ludzi, podzielonych na 1550 brygad konnych, każda z 8 ludzi, i 620 brygad pieszych, każda takóž z 8 ludzi.

W *Nantes* woysko Pruskie najlepszego doznało przyjęcia.

Wczoray stawił przed Królem Xiążę *Angouleme* Deputacją Kollegium Wyborczego Departamentu *Girondy*. Król odpowiedział co następuje: „Z największém ukontentowaniem przyjmuję zapewnienie przychylnych chęci Departamentu *Girondy*. Niepotrzebowałem prawie tego nowego dowodu. Postępowanie jego w miesiącu Marcu 1814 i 1815 nigdy w pamięci Mey niewygaśnie. Ten jednakże Departament nie wie ieszcze

wszystkiego, com mu winien. Chcąc go wynagrodzić, mianowałem W Pana, Móy Kuzynie, Prezesem Kollegium Wyborczego, przez co miałeś sposobność, uratować południową *Francją* od naysci a woysk Hiszpańskich. Przybliź się W Pan, ażebym Ci ukontentowanie Me za to wynurzył.“

Potém obrócił się Król do Hrabiego *Lynch*, Prezesa Deputacyi, i wyrzekł następujące słowa:

„Panie Hrabio *Lynch*! Z ukontentowaniem zawiadamiam W Pana o nagrodzie, którey takie iak W Pana postępowanie godném się staie. Mianowanie W Pana na członka Izby Parów wstrzymane było do tego czasu, ażebym W Pana sam o niém mogł zawiadomić.“

Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiążę *Konstantyn*, który tu przybył, oddał wczoray wizytę Królowi.

Woyskami sprzymierzonymi, pozostającymi we *Francyi*, dowodzić mają, iak słychać, następujący Generałowie: Austryackiém Generał *Limont*, Rossyjskiém Hrabia *Wołońcow*, Pruskiém Generał *Tauenzien*.

Przybył tu Marszałek *Perignon* i Generał *Barbanegre*, Gubernator *Huningi*.

Francuzka piechota otrzymać ma znowu biały uniform, iak przed rewolucją.

W południowej *Francyi* ziawił się *Pseudo-Bonaparte*. Nazywa się *Felix*, rodem z *Piemontu*, 45 lat stary, z żoną rozwiedziony. Wzrost, postawa i głos mają niciakie podobieństwo do osławionego oryginału, który chce udawać. Przybywszy w to miejsce, gdzie zaraz potém uięty został, powiadał: „że iest *Bonaparte*; że 4 Generałów niezwłocznie przybędzie; że pospół z tymi stanie na czele 4 korpusów woyska, i uderzy na woyska sprzymierzone we *Francyi* i okrzyknie.“ Wszyscy ludzie poznali zaraz, że to iakis pustogłów. Burmistrz kazał go aresztować i siedzi teraz w więzieniu w *Vienne* w Departamencie *Izery*. Zapewne i w przyszłości zdarzać się ieszcze będą podobne oszustwa.

Dnia 20. Września.

Pod dniem 15. t. m. mianował Król Xięcia Feltre (Generała *Clarke*) Gubernatorem gtey dywizyi woyskowej (główna kwatera w *Montpellier*.)

Wczoraj przyjmował Król Deputacyą Kolegiów wyborczych 14 Departamentów.

Monitor zawiera wywodny opis rewii wojska Rossyjskiego pod *Vertus*.

W przyszły poniedziałek zagai Król posiedzenie Izby mową z tonu.

Twierdzą za rzecz pewną, że *Carnot* (którego pobyt nie wiadomy) wydał drugi Memoriał, w *Rouen* drukowany. Ma podobno w zamiarze wskazać środki do uwolnienia *Francji* od wojsk obcych.

Minister policji zakazał gazety Angielskie w Departamentach. Zakaz ten nie jest jeszcze rozciągnięty do *Paryża*.

Powiadają, iż stanęła Konwencya między Ministrem woyny a Xięciem *Szwarcenberg*, podług której twierdzą w *Alzacji* wojskiem Austriackiem osadzone bydź mają.

Słychać, iż Cesarz *Alexander* wyjedzie ztąd dnia 23., a Cesarz Austriacki dnia 24.

Królewsko-Pruscy Xiążęta opuszczają *Paryż* dnia 24.

Sierżant (nie dobosz?), który grał w *Strasburgu* rolę naczelnego Generała, został aresztowany.

Najświeższa wiadomość, że lada dzień wyglądają oddalenia Xięcia *Otranto* z Ministerium.

Z Nismes dnia 1. Września.

W *Maruejols-les-Gardon*, jednem z najsławniejszych gniazd buntów okolic *Gardonnenque*, popełnione zostało okropne zabójstwo na osobie Xiędza *Esgrigny*. Ten zacny duchowny udał się był z *Paryża* do *Nismes*, aby bydź przytomnym czynnościom Collegii wyborczego departamentowego, którego był członkiem. Wyjechał z *Nismes* dnia 24. Sierpnia do *Maruejols*, gdzie są jego dobra. Dnia 27. pojechał był na wieś celem odwie-

dzenia jednego z swych przyjaciół. Powracając, napadnięty był blisko swego domu na własney łące, przez czterech zbóyców, którzy z fuzyi do niego strzelać zaczęli. Uchronił on się przed trzema wystrzałami, kryjąc się za drzewo, lecz czwarty zbójca zabiegłszy z boku, zgruchotał mu wystrzałem nogę i powalił go na ziemię. Ten nędznik z zimną krwią znowu nabawiwszy fuzyą, chciał dokonać morderstwa, gdy tymczasem dwunastoletnia dziewczyna, wyszedłszy z domu na odgłos wystrzału, stanęła przy swym Panu, i oświadczyła, iż niedozwoli zabić go, niepadłszy sama ofiarą, czem zniewoliła zbóyców do odejścia. Nadaremnie usiłowano ratować ranionego. Chirurg, którego z pobliskiej wioski wezwano, niechciał się wystawiać na niebezpieczeństwo, udania się do *Maruejols*, bez eskorty przynajmniej trzechset ludzi, a tak raniony zostawał przez 22 godzin bez ratunku. Umarł w trzy dni potem, przebacząc zabójcom podług zasad religii. Zostawił pamięć słuszną szanowną, i przyjaciół z przyczyny straty jego w żalu nieutulonych. Ta rodzina jest bardzo nieszczęśliwa. Panowie *Esgrigny* byli trzy bracia: Jeden z nich zamordowany został w *Alais* na początku rewolucyi, przez tych, którzy się mniemali bydź patriotami; drugi padł pod toporem rewolucyjnym w kilka lat później; a trzeci jest ten, którego smutny koniec teraz opłakujemy. Xiądz *Esgrigny* w wielu przykrych i ważnych okolicznościach zaszczycony był zaufaniem Króla, i nigdy żadney nie opuścił pory, dania dowodów przywiązania do sprawy swych Monarchów. Z tego imienia pozostał tylko Hrabia *Esgrigny*, jego bliski krewny i przyjaciel, Adiutant Polny Xięcia *Kondeusza*, bardzo szanowny Generał.

Z Londynu d. 20. Września.

Kapitan okrętu liniowego *Bellerophon*, Pan *Maitland*, przybył zeszłego piątku do *Londynu*, i wręczył Panu *Hudson Lowe*, nowemu Gubernatorowi wyspy *S. Heleny*,

4000 Napoleonsdorów, które *Bonapartemu* przy odieździe jego odebrane zostały. Gubernator wypłacać będzie tę summę *Bonapartemu* w małych cząstkach, ażeby tym sposobem zapobiedz niebezpieczeństwu przedarowania i ucieczki.

Dnia 10. Sierpnia poddała się *Guadelupa* wojsku Brytańskiemu pod dowództwem Kontr Admirala *Durham* i Generała-Porucznika *James Leith*. Dodatek do gazety dworskiej Sobotniej zawiera urzędowe doniesienie Generała *Leith* o zdobyciu wyspy *Guadelupy*. Całe przedsięwzięcie niekosztowało więcej jak 15 zabitych i 45 rannych. Rzecz osobliwa, iż *Guadelupa* nie została objęta w posiadanie na imię *Ludwika XVIII.* i że nie wywieszono białej chorągwi, ale przeciwnie osadzoną została w imieniu Króla *W. Brytanii* i Angielską banderę tamże zatknęto.

Naywiększa część miasta *Port-Royal* w *Jamaice* stała się pastwą płomienia dnia 14. Lipca.

Dzisiejsza gazeta dworska zawiera urzędowe doniesienia o wojennych powodzeniach Brytańsko Indyjskiego wojska w Wschodniej Indyi. *Umersing*, Szef *Napaulow*, uderzył dnia 29. Grudnia na wojsko Generała-Majora *Achterlongs* i ze stratą odgromiony został. Taż gazeta obeymuie urzędowe doniesienia o zdobyciu twierdzy *Gaety*, przy pomocy Brytańskiego Admirala, Lorda *Exmouth*.

Głoszą, iż korpus wojska Angielskiego, który stał w *Genui*, posłany został do *Korsyki*, ażeby tam między Burbonistami i Bonapartistami pokóy przywrócił.

Przybycie wojska naszego do *Guadelupy* ocaliło życie kilku Realistom, których miano zamordować w dniu 15. Sierpnia.

Podług gazet naszych przybył do *Londynu* Agent Francuzki w celu otworzenia pożyczki dla *Francyi*. Wojska sprzymierzone nie pierwey wyruszają z *Francyi*, aż gdy Kontrybucya wojenna 1200 millionów franków za spokojoną zostanie.

W *Paryżu* wciąż pełno szyderskich pism i afiszów wszelkiego gatunku. Do ostatnich należy następujący: „*Ludwik XVIII.*, z łaski 900,000 bagnetów cudzoziemskich Król *Francyi* i *Nawarry*.“

Pani *St. Leu*, małżonka *Ludwika Bonapartego*, żyje teraz skromnie w *Genui*.

Gazeta *Nowego Yorku* zawiera co następuje: „Smierć wycisnęła swą pieczęć na wargach *James A. Bayard*, iednego z naszych ostatnich Posłów w *Gandawie*. Umarł żalowany od wszystkich swoich przyjaciół i t. d.“

Gazety nasze o zakład wywożą na targ polityczny warunki pokoju z *Francyją*, z których ieden ma tyle wiary, co drugi.

Dowiedzieli się nareszcie Amerykanie o wypadku bitwy pod *Waterloo*. Tymczasem gazety Amerykańskie wybierają sobie wzorki z raportów Europejskich o tej bitwie.

Dziś stał przy pręgierzu Kapitan *Makolm*, który się podiał był dostarczenia żywności dla fregaty *the Rhine*. Został on przewidzianym o ułożenie fałszywych rachunków w zamiarze oszukania Króla. Zanim stanął u pręgierza ukłonił się niziuteńko Publiczności, i powtórzył to samo odchodząc. Ta jego grzeczność tak się spodobała tłuszczy, iż go okrzykiem *Ura!* uczciła.

Wyszła tu piękna rytnia wyspy *S. Heleny* z opisaniem. Na skałach tej wyspy powiewają bandery Angielskie. Długość wyspy zawiera 10 $\frac{1}{2}$ mili Angielskiej, szerokość 6 $\frac{3}{4}$ a cały obwód 28. mil. Leży 400. mil od północnego brzegu *Afryki*, 600 od południowej *Ameryki* i 1200 od przygórku *S. Wincentego* w *Portugalii*. Podróż z *Anglii* do *S. Heleny* odbywa się zazwyczaj przy dobrym wietrze w 10. tygodniach.

Z *Wiednia* dnia 16. *Wrzesnia*.

Xiążę *Paweł Esterhazy* mianowany iest Posłem do *Londynu* z rocznią pensyą 90,000 złł.

W. Xiążę Modencki postanowił przywró-

cię w swych państwach Jezuitów i tym końcem zależy iż jedno Kollegium z 12. członków zakonu Jezuitckiego.

O układach w *Paryżu* nie masz dotąd żadney urzędowey i pewney wiadomości. Stę wszystkiem iakkolwiek one mogą wypaść, wszakże skojarzone w tym czasie przeciągu zbliżenie się i ściślejsze połączenie między *Austryą* i *Prusami* nieuszło uwagi żadnego zastanawiającego się nad rzeczami człowieka, i gdyby ostatnie zdarzenia we *Francyi* żadnego innego nad ten nie przyniosły skutku, tedy już pod tym względem musiano by je uważać za szczęście dla *Niemiec* i *Europy*. Wszelkie warunki pokoju, które dotąd rozgłoszono, naymniejszey nie mają zasady.

Wkrótce rozpocznie się budowa nowego zamku dworskiego. Stany całej Monarchii ponoszą kosztą. Plany zrobione są przez Architekta nadwornego *Amann* i nadwornego Nadbudowniczego *Remy*. Zamek nie będzie wystawiony po za murami miasta, lecz te będą rozprzestrzenione. Czas budowy obrachowany na 6. lat.

Naywiększa część woyska *Austryackiego* w południowey *Francyi* stojącego, odbędzie popis przed Cesarzem *Franciszkiem* w *Chambéry*, podczas przejazdu jego do *Włoch*. Zbierze się tam 72,000 ludzi.

Dostrzegacz *Austryacki* zawiera z *Portugalią*, co następuje: „Głoszą, iż nieporozumienia między *Brazylijskim* (*Portugalskim*) dworem, a *W. Brytanią* do tego doszły stopnia, że za nadejściem wiadomości o przedsięwzięciu *Bonapartego* przeciw *Francyi*, dwór *Brazylijski* miał już w pogotowiu wypowiedzenia wojny, i że lękano się niezwłocznego wybuchnienia kroków nieprzyjacielskich. Główny powód tey nieprzyjaźni przeciw *W. Brytanii* odkrywają w środkach, których *W. Brytania* użyła w moc traktatu 1810. w celu zniszczenia handlu niewolnikami, na którym mianowicie mieszkańcom *Brazylii* bardzo wiele zależy.“

Naynowsze wiadomości z *Turcyi* donoszą, iż *Stojan Czupicz*, ieden z nacyelniejszych dowódców *Serbijskich* wpadł w ręce *Turków*. Natomiast *Mitos Obranowicz*, główny wódz *Serbian*, poraził w dniu 26. *Lipca* *Tureckiego* *Baszę Bośni* po nad *Driną*, położywszy trupem 1200 ludzi i zabrawszy resztę wraz z *Baszą* w niewolę.

Królowa *Hetruryjska* przybyła dnia 30. *Sierpnia* incognito do *Parmy* z Królem swym synem, i *Xiężniczka* swą córką. Miała ona w klasztorze *Ursulinek* długą rozmowę z *Xiężniczką Antonią Burbon*.

Do *Mannheimu* przybyło kilku *Rosyjskich* sztabowych Oficerów. Należą oni do korpusu Generała *Langeron*, i przeznaczeni są do zawiadywania przechodami woysk *Rosyjskich*, przez to powracających miasto.

Dnia 17. t. m. odprawił się w *Weilburgu* akt ślubny *W. Xięcia Karola* z *Xiężniczką Henryką Nassauską*.

Marszałek *Barclai de Tolly* spodziewany jest w *Frankforcie*.

Arcy-Xiężna Marya Ludwika ukończywszy branie kąpieli, wyjechała dnia 16. m. b. z *Baden*, udając się do sławnego cudownego miejsca *Mariazelle*, gdzie przez dni kilka chce zabawić. Orszak tey niewielki; składa się z *Hrabiny Witrowski* i zgoła z samych *Niemców*, ponieważ swą liczną służbę *Francuzką* w *Shönbrunn* zostawiła.

Dostrzegacz *Austryacki* powiada, iż wydanie i druk aktów *Kongressu* wstrzymany został na rozkaz *Xięcia Metternicha*. *Austrya*, *Francya* *Rossya*, *Anglia* i *Prussy* zatwierdziły ten akt, lecz *Hiszpania* nie chce tego uczynić, a *Portugalia*, z powodu dalekiego oddalenia *Xięcia Regenta*, nie mogła się jeszcze oświadczyć. Wszystkie *Niemieckie* mocarstwa podpisały akt związkowy.

Papież, Królowie *Neapolitański* i *Sardyński*, *W. Xiążę Toskański* i *Xiążę Modeński*, udają się do *Medyolanu* w celu podziękowania Cesarzowi *Franciszkowski*, za oswobo-

żenie *Włoch*. — Przed kilkoma dniami dało się uczuć w *Rzymie* lekkie wstrząśnienie ziemi.

Przed niejakim czasem wystawiono na widok publiczny w *Stambule* przed bramą Seraju kilka uciętych głów i uszów dowódców Serbiańskich, nadesłanych tamże przez Gubernatora *Rumelii*.

Z Raguzy dnia 27. Sierpnia.

Od niejakiego czasu Montenegrynowie oddalili się byli od murów naszych; przebywano bez obawy okolice. Wiadomo było, że ich Biskup wszedł w układy z Kommissarzem Austryackim, i spodziewano się, że nadal ten Xiądz żołnierz będzie utrzymywał karność w wojsku swoim, i że iak zwyczajnie pozbedziemy się kłopotu opłatą mniej znacznego haraczu. W uroczystość N. Panny, dnia 15. Sierpnia, wojsko iego, wysłuchawszy mszy i przyjąwszy błogosławieństwo pod *Monte del Sante*, udało się trzema kolumnami do miasta, i wzięło załogę w niewolę. Dowódca poszedł do pałacu rządowego w tyśiąc dwieście ludzi, i przed zebranymi Urzędnikami ogłosił Biskupa udziałnym Xięciem *Raguzy*.

Zdaie się, że wspomniony Biskup znalazł wpływ w Dywanie, a ten niemogąc przywrócić Rzeczypospolitey Raguzañskiej, iak żądał na kongressie, iak się tego środka. — Spodziewają się przybycia wojska Austryackiego; trzeba będzie silnych korpusów, aby przywrócić porządek. Montenegrynowie mają do 11,000 ludzi. Miasto darowało Biskupowi iako zasiłek 20,000 sekinów. Wiele to jest w tym czasie, kiedy nasz handel ustał zupełnie. Dla uniknienia nieładu, ułożono się o wszystko, co miasto ma dostarczać dla wojska.

zdzienika 1815., dana będzie na Teatrze J. K. Mci Reprezentacya weale nowa, na dochód *Jana Milewskiego*, Opery Czarodziejskiej w 2ch aktach z Tańcami Kozackimi, nową i przyzwoitą wystawą, pod nazwiskiem:

U K R A I N K A,

czyli

Pałac z aczarowany.

Niżej podpisany ma honor upraszać Prześw. Publiczności, aby raczyła przynajmniej dwoma dniami wprzódki rozkupić bilety, bo jeżeli nie, to? to się u mnie zostaną!

Nayobowiązańszy *J. Milewski.*

OBWIESCZENIE.

Stosownie do Artykułu 118. księgi praw cywilnych, podaje się niniejszém do wiadomości publiczney, iż Trybunał Cywilny Departamentu Bydgoskiego, wydał na wniesienie Ur. *Katarzyny z Komorskich Zebrowskiej*, ogłoszenia nieprzytomności iey męża *Jana Zebrowskiego*, od roku 1807 znikłego żądającej, pod dniem 20. Czerwca r. b. w skutku Artykułu 116. i następnym teyże księgi praw, wyrok, nakazujący dalsze wyszukiwanie i udowodnienie nieprzytomności znikłego w Poznaniu dnia 26. Września 1815.

Królewski Wice-Prezes Naywyższego Sądu Appellacyjnego, iako Kommissarz do organizowania Sądownictwa w Wielkiem Xięstwie Poznańskim,

Schönermark.

OBWIESCZENIE.

Wszystkich Właścicieli domów w mieście *Poznaniu* i iego przedmieściach sytuowanych, zywawa, ażeby w moc Rządowej dyspozycyi na dniu 7. t. m. wydanej, składkę opłoniową pułoczną, tudzież zaległą z domów ich należącą, w przeciągu dni 15tu do kassy przychodów Skarbowych, na ratuszu będącey, zapłacili; inaczey po ubiegłych tych dniach exekucyą do zapłacenia przynagleni będą.

Poznań dnia 26. Września 1815.

Prezydent miasta Poznania,
Bathowski.

TEATR POLSKI.

Uwiedomienie.

W przyszłą Sobotę, to iest: dnia 7. Pa-

Dodatek

U W I A D O M I E N I E .

Szanowną Publiczność uwiadamia się niniejszém: iż poczta wozowa Berlińska od dnia 1. Października r. b. regularnie o godzinie 8mej zrana odchodzić będzie. Poznań dnia 23. Września 1815.

J. K. Pruskiej Mości Główny Pocztaamt.
E s p a g n e .

U W I A D O M I E N I E .

Gdy wystawione za przeszłego rządu, szczególniej do wypiekania sucharów, piekarnie na placu za kościołem *S. Józefa*, nie są teraz więcey potrzebnymi, przeto postanowiono przedać je z przynależnościami najwięcey ofiarującemu pod warunkiem rozebrania ich i uprzątnięcia. Tym końcem wyznaczonym jest termin licytacji na dzień 12. Października r. b. w zwyczajney Izbie sęsyonalney podpisaney Kommissyi Regencyiny Igo Wydziału o godzinie 10. ranney, i wzywają się mający ochotę kupna, ażeby na tymże terminie stanęli, ofiary swe do wyvodu słownego oświadczyli, i jeżeliby prawne przeszkody niezaszły, przyderzenia spodziewali się.

Poznań dnia 22. Września 1815.
Królewsko Pruska Kommissya Regencyina.
Baumann.

U W I A D O M I E N I E .

Gdy potrzebna dla więzienia w *Wschowie* aż do 1. dnia Czerwca r. 1816. ilość iakich 80 sążni drzewa dębowego najmniej żądającemu w entrepryżę ma być wypuszczoną, i termin tym końcem przy 17. Października r. b. zrana od godziny 9. na dzień 12. w biurze Urzędu Konsyliarsko-Ziemiańskiego w *Wschowie* wyznaczonym został, zaczęmcy życzący sobie podjęcia tey entrepryży wzywają się, ażeby na powyż wyrażonym terminie, gdzie zaraz zawiadomć się mogą o warunkach licytacji, stanęli, i ofiary swe do protokołu podali, poczem z najmniej żądającym, jeżeliby nieprzewidziane niezaszły przeszkody, kontrakt zawarty zostanie.

Poznań dnia 22. Września 1815.
Królewsko-Pruska Kommissya Regencyina.
Baumann.

U W I A D O M I E N I E .

Potrzebna ilość iakich 70 sążni drzewa dębowego lub olszowego, na opał dla więzienia w *Pyzdrach* aż do dnia 1. Czerwca r. przyszłego wypuszczoną, być ma najmniej żądającemu w entrepryżę. Wyznaczwszy tym celem termin licytacji na dzień 16.

Października r. b. przed południem od godziny 9. do 12. w Biurze Urzędu Konsyliarsko-Ziemiańskiego w *Pyzdrach*, wzywają się wszyscy, podjęcia tey entrepryży ochotę mający ażeby na rzezonym terminie, gdzie zarazem o warunkach licytacji zainformować się mogą, stanęli, i offerencye swe do wyvodu słownego podali, poczem z najmniej żądającym, jeżeliby nieprzewidziane nie zaszły przeszkody, kontrakt zawarty zostanie.

Poznań dnia 22. Września 1815.
Królewsko-Pruska Kommissya Regencyina.

O B W I E S C Z E N I E .

Dla uekwipowania zakładu pułku 2go milicyi kawaleryi Wielkiego Xięstwa Poznańskiego zakupione być mają przez licytacją publiczną 20 koni służbowych i na 50 koni kompletne narzędzia z wszytkiem do tego należytościami, tudzież 50 wełnianych der niezszywanych dobrze wałkowanych 5 funtów wazących, 3 łokcie szerokich, 3½ łokcia długich.

Termin do licytacji tey przeznaczony jest na Poniedziałek dnia 23go Października r. b. o godzinie 10tej zrana, w domu tuteyszey Królewskiej Regencyi; wszyscy więc, którzy entrepryżę tey podjąć się życzą, i dostateczną okazac będą w stanie rękoumią, winni się w dniu i miejscu przeznaczonym stawić, a natenczas warunki im bliżey wskazane i podania ich do Protokołu przyjęte będą.

Ten, któryby dostateczney rękoumi w terminie licytacji nie był w stanie stawić, do licytacji przypuszczony niebędzie.

Zgłoszenia się do licytacji piśmienne są dozwolone, powinny jednak w należyte opatrzone rękoumie wcześniej przed terminem licytacji być nadestlane. — Najmniej żądającemu entrepryżę przyznana zostanie. Zapewniona zaś wypłata w terminach oznaczonych punktualnie uiszczoną będzie.

Bydgoszcz dnia 24. Września 1815.
Królewsko-Prowincjonalna Kommissya Wojenna
w Departamencie Bydgoskim.

Uwiedomienie o pożarze ognia.

Ledwo wszedłem w posiadanie babytey na S. Jan r. b. wsi *Przyborowka*, ażebym w podeszłym wieku i przy słabości zdrowia mego przepędził w niey na tonie spokoynoſci resztę dni życia, gdy w nocy z 27. na 28. przez pożar ognia, którego sprawcą nieznaomy złoczyńca, wystawione dopiero przed półtrzecia roku po podobney poſodze stodoły, z całym tegorocznym żniwnym plonem i z naywiększą częścią zbioru siana utraciłem. Dola moia tém smutnieysza, żem ieszcze nic niewymyſlił, ale owszem dopiero zasiew zakupioném zbożem rozpoczął, a zatem nawet o potrzebne do siewu i gospodarki ziarno przyprawiony został. Donoszę o tém Szanownym moim przyiaciom i sąsiadom, których oby Bóg od podobnych klęsk zachował.

Przyborowka dnia 29. Września 1815.

Paweł Gromadziński.

Uwiedomienie. Sygnet nadwyzczyayney piękności, brylantami bogato nasadzony, z wielkim Syryjskim granatem niezmierney wartości, wystawiony iest na wygranie przez los na korzyść Kassy pensyi dla wdów i sierot po poległych w boiu obrońcach oyczyzny. Los kosztuje 12 dgr. grubą monetą. Tak szlachetne przeznaczenie tego klejnotu zachęci zapewne do przytoczenia się do dobrej sprawy ludzkości. Dostać można u mnie losów w tuteyszym naczelnym urzędzie Pocztowym zrana od godziny 8 do 12tey, z południa od 2 do 5tey, wraz z bliższą wiadomością o tym sygnecie. Osoby na prowincyi zechcą przysyłać frank o pieniądze i listy.

Poznań dnia 2. Pazdziernika 1815.

J. Heyn.

Uwiedomienie. Przez zaszlą śmierć Pana *Mathieu*, właściciela oberży pod Złotym Orłem na placu *Dönhofa* w *Berlinie*, nieustaly wcale dawne iey a korzystnie znane stósunki, owszem uwiedomia się ninieyszém, iż wciąż się przyjmują goście iak dawniey i o naylepszą dla podróżnych wygodę stósowne poczynione są rozporządzenia.

Uwiedomienie. Niżey podpisany ma honor uwiedomić Prześwietną Publiczność, iż Sławetny *Karol Helwig*, mieszkający w rynku pod Nrem 40. w Poznaniu, nie wiem iakim sposobem dostawszy papier na kilka tysięcy, wydany przez niżey podpisanego na rzecz ś. p. *Johana Gotfrida Dekerta*, kupca i oywatela Poznańskiego, przed Notaryuszem Publicznym *Gierszem* ehce go zbyć czyli negocjować, a że niżey podpisany ma i pre-

tensye reconveniendo do tegoż ś. p. kupca *Dekerta*, i tę sumę ma iuz sobie przyaresztowaną przez innych Wierzyteli; zatem przestrzega Publiczność, ażeby tenże kogo nieuczłdził, iż tego papieru walura się zaprzecza i że w ręku niżey podpisanego znajduią się takie dowody, iż papier ten annihiłowanym bydz musi.

Dat dnia 27. Września 1815. *Murzynowo Lesne.*
Kazmierz Zabłocki.

Uwiedomienie. Podpisane Kolegium Kościelne uwiedomia ninieyszém, iż stary kościół w *Oberdorfkarge* sposobem licytacji w dniu 30. Pazdziernika r. b. przed południem o godzinie 9tey ma bydz przedanym. O bliższych warunkach dowiedzieć się można u starszego *Kaznodziei*, *Xiędza de Keler*. Mający ochotę kupna wzywają się ninieyszém, ażeby się licznie zebrałi rzeczónego dnia w izbie sesyjonalney ratuszney.

Kargowa dnia 29. Września 1815.

Kolegium Kościelne.

Do naćcia. Drugie piętro w moim domu iest do naćcia aż do Wiekiej nocy przyszłego roku.

J. Heinrich,

pod Nrem 56 w rynku.

Obwieszczenie.

Przedane będą drogą publiczney licytacji za gotowe pieniądze w terminie stanowczym: dom drewniany z dwiema ścianami podłużnymi muraowanymi, wspólnymi z budynkiem i stajnią w podworzu będącemi, w rynku miasta *Kościana* Nro. 25 stojący, i drugi dom z mielcuchem i ogrodem do niego przyległym, także w *Kościanie* w Powiecie tuteyszym za bramą *Szmigielską* Nro. 199 stojący, do pełnolernich i nieletnich *Sukcesorów* po zmarłym *Ludwiku Lesińskim* pozostalych w *Kościanie* przy *Opiekunach* mieszkających należące, których *Opiekunami* są podpisani, *X. Konstanty Lesiński* pierwszy, i *Jan Samuel Gadebusch* Aptekarz, drugi, w *Kościanie* mieszkający; dom pierwszy z przyległościami oceniony przez *Biegłych* przysięgłych na Złot. pol. 5850, którego na terminie przygotowującym w dniu 29. m. b. odbytym, przysądzenie nastąpiło w kwocie Złot. pol. 5950; drugi dom oceniony z przyległościami na Złot. pol. 1950, którego w tymże terminie przygotowującym przysądzenie nastąpiło w kwocie Złot. pol. 2000, a to do terminu stanowczego, który to termin do przysądzenia stanowczego ustanowionym iest na dzień 13. miesiąca przyszłego *Pazdziernika* r. b. o godzinie 9 ranney, i ten w *Kościanie* w domu w rynku Nro. 25, przez *Notaryusza* Powiatu tuteyszego, *Ur. Zgo.*

rzalewicz, w Kościanie w kamienicy Nro. 23. mieszkającego, do czynności tej wyrokiem Prześw. Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego z dnia 18. m. Sierpnia r. b. wydanym, zatwierdzającym akt uchwały Rady familijnej sprzedaży, delegowanego; odbytym zostanie. Wzywa się przeto Szanowną Publiczność chęć do kupna mająca, ażeby się w rzeczonym dniu 13. Października r. b. i w miejscu stawić raczyła, a więcę dający z pewnością przysądzenie uzyska; o warunkach do tej sprzedaży, każdy zawsze w Biórze Notaryusza wyżej wymienionego, dowiedzieć się może. Do tego uwiadomia się Publiczność i mocno zapewnia, iż JP. *Dygasiwicz*, Sasiad domu pierwszego, w pretensyi o zapłaceniu sobie połowicznej ściany murowanej sposobem protestacyi do gazet podanej, iuż jest sposobem ugodnym zupełnie zaspokoiony, i żadney otdąd do nieruchomości przedać się mianey, iuż rościć niebędzie.

Kościan dnia 30. Września 1815.

X. *Konstanty Lesiński* Opiekun. *Gadebusch*.

Licytacya, Sąd Pokoju Wydziału Spornego Powiatu Środzkiego, przez Commissorium Prześw. Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego z dnia 27. m. i r. b. upoważniony, pozostałość po JW. *Janie Wolskim*, Sędzim Pokoju Powiatu Środzkiego w *Dzierzchnicy* zmarłym, drogą licytacyi na dniu 8. m. Października b. r. w *Dzierzchnicy* sprzedawać będzie; na który termin mających chęć kupna zaprasza.

w Środzie dnia 28. Września 1815.

Bąkowski, Podsek.ek.

Z A P O Z E W.

W skutek Commissorium Trybunału wyznacza się termin z przeciagiem trzechmiesiecznym na dzień dwudziesty osmy miesiąca Listopada r. b. o godzinie trzeciej, z nakazem wydania zapowu stósownie do formalności prawa wyrokiem przepisanych.

Poznań dnia 24. Sierpnia 1815 r.

(podp.) *Hebdman*,

Assessor Nad. Deleg.

Działo się w Poznaniu dnia 26. Sierpnia 1815.

Na wezwanie *Serafina Garczyńskiego*, niegdy *Stanisława Garczyńskiego* i *Antoniny z Gądeckich* małżonków syna, tu w Poznaniu u *Sobockiego* Patrona obrane zamieszkanie mającego, od którego tenże *Nepomucen Sobocki*, Patron Trybunału, w Poznaniu na *Garbarach* pod Nrem 392 mieszkający, stawać będzie. Na mocy wyroku

Trybunału pod dniem 16. b. m. na illacyą Powoda wydanego, tudzież na mocy powyższego zalecenia W. Delegowanego,

Ja Marcin Siemiński, Wozny Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego, immatrykulowany przez JW. Ministra Sprawiedliwości dnia 10. Stycznia 1815 roku, w Poznaniu mieszkający na ulicy *Wronieckiej* pod Nrem 295,

zapozwałem wszystkich niewiadomych posiadaczy instrumentow hypotecznych na summy: pierwszą 1000 Tal. Rubro II. Nro. 4., drugą 500 Tal. Rubro II. Nro. 7. na dobrach *Lubowice małe* w Powiecie *Wągrowieckim* położonych, teraz *Stanisława* i *Maryanny* małżonków *Wasilewskich* dziedzicznych, dla niegdy *Antoniny z Gądeckich Garczyńskiej* hypotekowane, od bytey Regencyi *Południowo-Pruskiej* tuteyszey wydanych, aby się stawili przed W. Assessorem Delegowanym tu w Poznaniu w zamku Sądowym dnia 28. Listopada po południu o godzinie 3ciey i instrumenta hypoteczne na summy powyższe dla niegdy *Anny z Gądeckich Garczyńskiej* wydane, złożyli i udowodnili prawo iakie mają do zatrzymania tychże hypotecznych instrumentow. W przypadku niestawienia się spodziewać się mają, iż Powód wniosłszy tę rzecz na audyencyą Trybunału, przypuszczenia siebie do przysięgi manifestacyjney stósownie do Tytułu 2. §. 281. ordynacyi hypoteczney *Pruskiej* i następnie wyroku amortyzowania tychże wydanych instrumentow i prekluzyi dla wszystkich niewiadomych posiadaczy tychże dowodów, dopraszać się będzie.

1. Kopią mnieyszego zapowu wręczyłem wszystkim nieprzytomnym Kredytorom WW. *Wasilewskich* małżonków, czyli przybitem na drzwi Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego; co z urzędu zaświadczam.
2. Taką samą kopią w powyższym sposobie wręczyłem czyli przybitem na drzwi Sądu Pokoju Powiatu Poznańskiego; co z urzędu zaświadczam.

Poznań dnia 30. Sierpnia 1815.

(podp.)

Marcin Siemiński,

Wozny Tryb. Cyw. Dep. Poz.

List gończy. *Józef Winkler*, mający lat około 24, do 5 cali wysoki, bladej twarzy i poctągłej, mówiący językiem polskim i niemieckim, rodem z, wychowany w *Murowaney Goślinie*, służył na ostatku przez dwa blisko lata w *Banicach* pod *Srodą* za *Ekonomą*, zkąd ieszcze przed S. Janem r. b. poczyniwszy tam różne zdrożności zbiegł; a od S. Jana r. b. aż do

18. Sierpnia tu po *Poznaniu* i na *Kommanderyi* pod *Poznaniem* tułał się; stał się mocno podeydzanym o kradzież rozmaitych rzeczy do ubioru tak męskiego iak *Damskiego* należących, zegarka i pieniędzy.

Gdy zaś na schwyтaniu iego wiele *Sądowi* zależy, przeto wzywa się każdego, krotkolwiekby go spostrzedz miał, aby kazawszy go przytrzymać, do *Władzy* nappierwszey oddał i tu do *Poznania* do *Sądu* podpisanego odprowadzić kazal.

Przyezem nadmieniam się, że podeydzany nosił przed ucieczką frak granatowy, białe długie spodnie, bóty węgierskim kroiem z kołtasami, chustkę na szyi kolorową z franzlami, kapelusz okrągły iuż nie nowy.

Poznań dnia 19. Września 1815.

Królewsko-Pruski Sąd Prosty i Policji
Powiatu Poznańskiego.

D. Milewski,
Podsekdek.

List gończy. Nieiaki *Daniel Brunsz*, syn *Gottfrida Brunsz* z *Starego Dymaczewa* ołędrów do dóbr *Będlewa* należących, w *Powiecie Kościańskim* położonych, o zastrzelenie *Anny Rozyny Beyerowney*, córki *młynarza tamtejszego Daniela Beyer*, obwiniony, który zaraz po dokonanej zbrodni przed zaarrestowaniem go nawet znalazł sposobność zbiegnięcia ztamtąd, liczy lat 17 do 18, jest wzrostu i sytuacji średniej, ma włosy ciemno-blond, oczy szare, nos krótki i twarz pociągłą, cokolwiek ospowata.

W czasie zbiegnięcia swego zdawał się ieszcze niezarastać; miał zresztą na sobie surdut szary sukienny kroiu niemieckiego, serowem płótnem podszyty, u surduta guziki mosiężne pobielane płaskie, wstęgę sycową w kwiateczki rzucaną, guziki u niej małe mosiężne białe, spodnie z płótna serowego, bóty stare cielence, koszulę z płótna grubego i czapkę na głowie sukienną niebieską z czarnym barankiem.

Gdy na schwyтaniu zbrodniarza tego wiele bardzo zależy, wzywają i upraszają się przeto wszelkie tak wojskowe iako i cywilne *Zwierzchności* by na niegoż baczne mając oko, onegoż w przypadku dostrzeżenia natychmiast arestować i do tutejszego domu więzienia pod pewną przystawicę kazać raczyły eskortą.

Wschowa dnia 14. Września 1815.

Królewsko Wielko Xiążęcy Sąd Policji Poprawczy
Obwodu Wschowskiego.

LIST GONCZY.

Sąd Policji Poprawczy Obwodu Pyzdrowskiego wzywa wszelkie Szanowne *Władze wojskowe* i cywilne, przy zapewnieniu o wzajemności, oraz prywatne osoby, aby na nieiakich parobka *Woyciecha*, z nazwiska niewiadomego, i *Marcina Bude* średniaka, o zabunek współobwinionych, wedle stanu sprawy, o takową zbrodnią, zgola zupełnie przekonanych, lecz przed arestowaniem ich osób, z *Pyzdry* zbiegłych, których *Rysopis* poniżej się umieszcza, baczne oko mając, tychże poimawszy, do wzywającego *Sądu* dostawić kazali.

Rysopis:

1. *U młynarza Antoniego Sawickiego* służył za parobka, imieniem *Woyciech*, z nazwiska niewiadomy, 21 lat sobie liczący, z *Szemborza*, gdzie mu *Rodzicę pomarli*, rodem, religii katolickiej, wolnego stanu; tenże jest średniego wzrostu, smagły, iako niedorosły chłopak, okrągłej twarzy, mało co pięgowatej i białej, bez rumieńca, niskiego czoła, krótkiego nosa, niebieskich oczów, brwiów i włosów blond; ma brodę okrągłą i niezarastającą, włosy na głowie po chłopsku obcięte, na paznokciach przy ręku pełno zadzierków, w dłoni i palcach skórę ostrą, iako by popękana była, nosi iasną chłopską suknię, i z takiego sukna włosówzkę, kapelusz stary niski, płócienne spodnie, stare bóty i koszulę.

2. *U obywatela Wawrzyńca Starowicza* służył za średniaka, imieniem *Marcin Buda*, 23 lat mający, z *Kołaczkowa* w tutejszym *Powiecie* rodem będący, religii *Katolickiej* i wolnego stanu; tenże jest miernego wzrostu, grubo plecisty, pełnej czerwonej twarzy, czarnych oczów, brwiów i włosów czarnych, niskiego czoła, miernego nosa; ma w brodzie mały dołek, brodę goli, włosow niezapuszcza, i miewa włosy nisko zebrane na głowie, zresztą zdrow jest, bez najmniejszego znaku i szwanku; nosi kapelusz okrągły dobry cale nowy, kamzelkę z rękawami, płócienne spodnie, koszulę i bóty dobre z nowem przyszyciem.

Pyzdry dnia 21. Września 1815.

Thomaszczyk, v. C.
Ig. Basiński.